

Centar za životnu sredinu

Centar za zastupanje
građanskih interesa

Saopštenje za medije

Evropski parlamentarci zaključili da postoje nedostaci u Regionalnoj energetske strategiji za Jugoistočnu Evropu

Banjaluka, Sarajevo, 03.03.2013. - Organizacije civilnog društva iz Jugoistočne Evrope izrazile su zahvalnost Vanjskopolitičkom komitetu Evropskog parlamenta što je organizirao javnu raspravu da bi ispitao ozbiljne nedostatke vezane za proces usvajanja i sadržaj Regionalne energetske strategije (RES).

Navedena strategija, koju su odobrili ministri energetike zemalja Jugoistočne Evrope na konferenciji održanoj 18.10.2012. godine u Crnoj Gori, bila je izložena brojnim kritikama. Iako će taj dokument imati ogroman utjecaj na živote svih građana u regiji o njemu se nije javno raspravljalo. Obzirom na očekivani porast cijena energije, koji će uslijediti nakon liberalizacije tržišta 2015. godine, u strategiji fokus nije stavljen na uštede i energetske efikasnost, koji mogu imati najveći pozitivan utjecaj na standard stanovništva, otvaranje novih radnih mjesta i zaštitu životne sredine.

“Zahvaljujemo Vanjskopolitičkom komitetu što je predstavnicima civilnog društva iz zemalja regiona dao priliku da diskutuju i otvoreno predstave svoje stavove o ovom važnom dokumentu“, rekao je **Miodrag Dakić iz Centra za životnu sredinu**, koji je učestvovao u javnoj raspravi u Briselu. “Nadamo se da će iznesene informacije i zaključci poslužiti kao primjer Evropskoj komisiji, Sekretarijatu energetske zajednice i vladama naših zemalja za sve buduće javne rasprave o ovoj temi.“

Na novu energetske infrastrukturu u Jugoistočnoj Evropi u narednom periodu planirane su investicije od 28,8 milijardi evra, od čega veliki dio za proizvodnju baziranu na najprljavijim i najštetnijim energentima. Preko 6000 megavata, što je gotovo polovina svih planiranih novih kapaciteta, bazira se na uglju i lignitu. Dok zemlje Evropske unije idu prema cilju dekarbonizacije proizvodnje električne energije do 2050. godine, naša djeca će se suočiti sa ozbiljnim zdravstvenim i ekonomskim posljedicama ako se ovi planovi ostvare.

“Potpuno smo saglasni sa glavnim zaključcima ove rasprave“, dodao je **Garret Tankosić Kelly iz Mreže za promjene jugoistočne Evrope**, “posebno sa zaključkom da Regionalna energetske strategija ne garantira održivost energetske sektora u Jugoistočnoj Evropi u skladu Evropskim okolišnim standardima. Tako važan dokument nije smio biti pripremljen na netransparentan način niti usvojen iza zatvorenih vrata. Vrlo je upitno da li ovakva strategija uopće može biti implementirana kad se uzme u obzir koliko korupcija u regiji odbija investicije u sektor energije.“

Centar za životnu sredinu

Centar za zastupanje
građanskih interesa

Ozbiljnost problema dobro opisuje najnoviji izvještaj Svjetske banke o uticaju uglja na Kosovo, koji kaže da korištenje ovog energenta prosječno godišnje uzrokuje 900 smrtnih slučajeva i izaziva 11 000 oboljenja od astme, pretežno kod djece. Ekonomske štete ovakvih projekata će biti ogromne, a ovakvi projekti će biti prepreka integraciji regije u Evropsku uniju. Životni vijek energetske objekata je vrlo dug, 25 do 60 godina, te sa takvim postrojenjima zemlje regije neće moći ispuniti obaveze smanjenja emisija gasova staklene bašte, koje svojim članicama propisuje Evropska unija.

“Razvoj energetskog sektora je temelj razvoja svih ostalih grana privrede u čitavoj regiji”, rekao je **Zoran Ivančić iz Fondacije CPI**. “Želimo da u budućnosti naše zemlje i dalje budu bogate prirodnim resursima, prosperitetne, sa zdravom životnom sredinom i integrirane u Evropsku uniju. Da bismo postigli taj cilj moramo iskoristiti veliki potencijal koji imamo u energetskej efikasnosti, održivim obnovljivim izvorima energije i korištenju ljudskih resursa.”

Organizacije civilnog društva iz cijele regije okupile su se u projektu podržanom od strane Evropske unije čiji cilj je da konstruktivno doprinese raspravi o energetskej budućnosti regije. Jedan od ciljeva je stvaranje uslove da se svi relevantni stručnjaci, institucije i kompanije uključe u izradu manje štetnih energetskej modela i da zajedno ponudimo vlastima drugačije koncepte razvoja energetskog sektora.

Za više informacija:

Miodrag Dakić, Koordinator programa Energija i klimatske promjene, Centar za životnu sredinu, miodrag.dakic@czzs.org, 051 433 140

CPI je nevladina, neprofitna organizacija koja prikupljanjem, analizom i objavljivanjem podataka od interesa za građane, te njihovom promocijom, aktivno podržava izgradnju civilnog društva. Fondacija CPI nastoji omogućiti da javni i verificirani podaci važni za građane BiH budu lako dostupni u kontekstu i na način kojeg može razumjeti građanin koji se profesionalno ne bavi javnom administracijom i javnim finansijama.

Centar za životnu sredinu je neprofitna, nevladina i nestranačka organizacija profesionalaca i aktivista posvećenih zaštiti i unapređenju životne sredine, zagovaranju principa održivog razvoja i većeg učešća javnosti u donošenju odluka o životnoj sredini.